

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Damnun

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Damnatio.

DEFINITIONES ET ETYMOLOG.

DAMNATIO, Græcè, κατάκρισις, ius, & κατάκρισις, damno dicitur. Damnatio & damnum. Paulus Iurifconsultus ab adempcione, & quasi diminutione patrimonij dicta esse affirmat: similiter damno verbum, quod nunc significat damno afficio, unde & condemnatio dicitur: & qui nullo damno afficitur, indemnus appellatur.

LOCI BIBLICI.

Damnari quis quis dicitur, ex Scripturæ sacre consuetudine, ab eo, cuius honesto exemplo possit improbitatis, aut vitii alicuius cogargui, Matth. 12. v. 41. 42. Rom. 2. v. 17. Damnatio meretricis, Apoc. 17. v. 10.

ADAGIA.

Notare vngui. Carbone notare, & similia. Plaut. Quod sicut vngui signum apponi, ubi quid parum placet. Horat. dixit. Transuerso calamo signum apponere, pro eo, quod est damnare. In eundem sensum, Censoria vngula legitur idem apud D. Hieronymum, pro castigandi notandi, aut horrare. Eodem pertinent, Spongia corrigere: Verus signare, &c. Tristis litera. M. Tullius pro Milone, Tristem literam appellat C. salutarem ad quod hac absolueretur vici, illa damnaretur. Lucretius dixit tristitorem notant. Contra retiarum ferula. Martialis. Dicit solum tu eos Domitius Galdertinus admonet, qui infirmo presidio contra maxime instructum pugnant. Ni pater es, et unum vngui vngui. Diogenes. Vemur, quoties senis, aut potentis, aut alicui venerandi sententiam haud quamquam nobis probari significabimus, cui tamen honoris causa nolimus resistere. Sic & Germani: Wann du nicht mein Vater werts. Calculo modere. Apoc. 17. v. 16. Dicuntur, qui suffragio ladunt, aut Sciscuntur hominem. Aristophanes. Et quales calculi, iocum vngui. Si quando parum abest, et condemnerur aliquis, & tamen absoluitur. Suidas.

HIEROGLYPHICVM.

Sunt qui telum in sagitta cuspidem figuratum damnationis signum esse autem aut explodendum summouendumque; aliquid inepte dictum in scriptis, id quod Aristarchi summi Grammatici iudicio inter hieroglyphica receptum est, quod eo ille signo usus sit in adulteris apud Homerum carminibus summouendis. Valer. Puerus. lib. 42. pag. 408. F.

Damnatio æterna.

LOCI BIBLICI.

DAMNATIO æterna præparata est Diabolo, & omnibus impiis, Sap. 1. v. 5. Eccl. 1. v. 22. & 36. 17. Esa. 24. v. 21. & 30. 33. & 66. 24. Dan. 7. 11. Matth. 5. 12. & 5. 29. & 8. 12. 29. & 13. 50. & 18. 8. & 23. 13. & 23. 33. & 25. 30. 42. Marc. 9. 47. Luc. 17. & 16. 23. 25. Heb. 10. 28. 2. Th. 1. 8. 2. Pet. 2. 4. Iud. 6. Apoc. 19. 20. & 20. 10. & 21. 8.

POETICÆ SENTENTIÆ.

Horat. 17. Epod. Oprat quietem Pelopis insidis pater Egeus benigne Tantulus semper dapis, Oprat Prometheus obligatus aliti: Oprat supremo collocare Sisyphus In monte saxum: sed Scet. aut leges Iouis. Quid. Noxia mille modis lacerabitur umbra, tuasq. Eacus in parvas ingeniosus erit, Nec mortis penas mors altera finet huius, Horat. erit tamen æterna nulla malis. Nec mala voce mea poterant tua cuncta referri, Ora licet tribuas multiplicata mihi.

SIMILITVDINES.

Folentij, quemadmodum cadauerum omnium caro, cibus est vermium: Ita animarum damnatarum vita est mortis cicca. in Psalm. 49. Eo sane modo quo in pratis herba depascitur, quæ non à radice ubi illius est vita, conuellitur, sed carptim tonsa à pecoribus inciditur: Sic anima in pœnis illis infinitis posita, suæ absque substantiis

consumptione aciactura, à perpetuo tanquam vitæ mors, sed non absumitur. Psalm. 49.

Damnum.

DEFINITIO.

DAMNUM, Græcè ἀποβολή, ἡ βλάβη, vel ἡ ζημία, autem damnum & malum, quod damnum est, verò hominis ipsius. Quare Terentius in Andria ris illi, qui dederit damnum aut malum? Ex Domitio Hebraic. Nez ek, noxa, detrimentum, & conuentus Nes cheb, morsus, morsura. Qui enim damno pronuntiarum in morem cum mordere videtur. Hac auctoritate mula metaphorica vsus est Apostolus, Galat. 5. 15.

SENTENTIÆ BIBLIÆ.

Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprobria uit. 19. Non est bonum, damnum inferre iusto. Pro. 17. Ne dicas, quomodo fecit mihi, sic faciam, & reddendum opus tui. 24. Non placet tibi iniuria iniustorum, sciens, quantum inferos non placebit impius. Eccl. 9. Iam quidem omnino delictum est in vobis, quod tunc inter vos. Quare non magis iniuriam accipitis, quam fraudem patimini? sed vos iniuriam facitis, delictum fratribus. An nescitis, quia iniqui regnum Dei non possident. 1. Cor. 6.

Non inferatur, impediendum.

Si occurrit boui mimici tui, aut alino errantem, si videris alium odientis te iacere sub onere, non percutas subleuabis cum eo. Exod. 23. Non videbis bouem fratris tui, aut orem errantem, sed reduces fratri tuo, etiam si non est propinquus, nec nosti cum, duces in domum tuam, & erunt partem tuam, & recipiat. Similiter facies ut non quærat ea frater tuus, & recipiat. Similiter facies ut non frumento, & de omni re fratris tui, quæ perierit. Si iniqui negligas quasi alienam. Si videris alium fratris tui accidisse in via, non despicias, sed subleuabis cum eo. Deut. 22.

Illatum rescandendum.

Si quis aperuerit cisternam, & foderit, & non operiet, cecideritque bos, aut asinus in eam, reddet Dominus cisternæ ablatum onerum: quod autem mortuum est, ipsius erit. Si læserit quisquam agrum vel vineam, & dimiserit, & non fuerit, si fuerit, ut depascatur aliena, quicquid opum habuerit, non est illius, sed vineæ, pro damni estimatione restituet. Si egredietur, non inuenit spicas, & comprehendit aceruos frugum, aut quætes in agris: reddat damnum, quoniam non succendit, & non percussit animal, reddet vicarium, id est, animal, quod percussit. Lev. 24.

Qui irrogauerit maculam cui libet cinium suorum, sic fiet ei, fracturam pro fractura, oculum pro oculo, dentem restituet. Ibid.

Vir siue mulier cum fecerit ex omnibus peccatis hominibus accedere, & per negligentiam transgressus fuerit, nihil datum Domini, atque deliquerit, confiteatur peccatum, & reddat ipsum caput quantumque partem deliquit, & erit sacerdotis, excepto ariet, qui offertur pro expiatione capillis hostia. Num. 5.

Maledictus, qui transfert terminos proximorum suorum. Qui despiciet pauperem, exprobrat faciem eius, & detur alterius, non erit impunitus. Pro. 13.

SENTENTIÆ PATRVM.

Non sic sapit lucrum, quo modo debet damnari, confessione Christi, qui damna non timuit, quam contempsit. Aug. in serm. de S. Stephano. Vis vi ille non damnetur tunc damna. Vis vi ille non fecit. Nemo nisi per debitam misericordiam liberatus fuerit per debitum iudicium damnatur. Idem de Choro. Est pulchritudo vniuersæ creaturæ per hoc tria damnatione peccatorum, exercitatione iustorum, peccatorum. Aug. lib. de vera Religione. Quod errauerat, inquit Dominus, non reuocavit, si errat, non requisitis, hoc vobis ipse Deus per nos docuit, quando ipse minando, siue corripiendo, siue damnando, siue per suas occultas admonitiones vel visitationes, statum temporalium leges. Aug. in serm. de S. Stephano. Quod errauerat. Denique si non potest subueniri alteri, non commodum est neutrum iuvari, quam grauari alteri.

um.
quam videtur
m.
I O.
vel
damnum
us in
Ex Damno
& conuenit
no primum
Hac autem
lat. 5. 1.
B I C I A.
ec vi oppo
Trom. 17.
iens, quon
ois, quod
cipit: qu
citis, dicit
Dei Damno
dam.
erant in
non pona
erant in
proprietate
erant in
facies dicit
ut. Simo
atris pua
m co. Dou
non opo
quis con
quis con
dimitte
gum, h
cedent
annuar
est. Ann
fouo
o. Ocul
peccat
aliquid
nauit
car, deb
quo
R. M.
mum
quoniam
le gna
erant
& tri
m. p
le gna
erant
& tri
m. p

mites, & bono animo iussit esse, neque enim defertis locis applicuisse, cernere se hominum vestigia: inde oppidum introgressus ad Gymnasium literarum recto calle contendit. Atque ibi philosophicis disputationibus admirationem primo, dehinc amicitias, optima tandem & munera meruit, quibus non tantum sibi, sed etiam locis victum, ac vestitum, & profectio necessaria ministraret. Cumque digressuri quærent, quid ille nunciari domi vellet, hoc vnum iussit nunciarent, eas opes filii parandas quæ naufragio non perirent, quas nec maritima, nec urbana, nec bellica tempestas eriperet: præclare. D. Rerum atque animi inops sum. R. Primum te expeditum, secundum planè inopem facit, & miserum. Sed vt Aristippi consilium, sic & Theophrasti dictum te legisse arbitror. Quid verò lectio sola profuerit? & meminisse oportet, & in vsus tuos lecta conuertere. D. Domo, familia necessaria, atque ornamentis omnibus spoliatus? Quid agam? quo me vertam? R. Ad eas opes, quibus spoliari nequeas, quæ te vndique comitatur diuitum, & ornatum præstent. Et quoniam (vt video) excitanda memoria est: Theophrasti quod memorabam dictum, ad hunc se habet modum, Doctum ex omnibus solum, neque in alienis peregrinum, neque amicitias familiaribus, & necessariis inopem amicorum, sed in omni ciuitate esse ciuem, difficileque fortunæ sine timore posse despicerè casus. At qui non doctrinarum, sed felicitatis præsidium putaret se esse vallatum labiditimeribus vadentem non stabili, sed infirma consistari vita. D. Patrimonium paternum habui, perdidit. Quid consilii capiam? R. Patrimonium paternum duplex. Alterum ex rebus parentibus, quod fortuna moderatur: virtutibus, & doctrinis alterum, quod extra fortunæ regnum procul in tuto positum, lædè nequit, hoc est illud, quod in primis amantissimi patres filiis tradunt, quod nisi repudietur, eos in finem, & post finem, vitæque exitum, exornat: post se hōribus suis non æquum modo, sed viuacius, multoque perennius. Idque attendens illa nobilis morum, & eloquentiæ & legum parens Athenarum ciuitas, cum Græcarum omnium leges vrbium indistinctè filios ad præstanda parentibus alimenta compellerent, eos solos statuit, ait oportere, qui liberos erudissent, quod hi soli patrimonium certum suis stabili relicturi essent. D. Multa mihi ad vitam desunt. R. Cui pauca sufficiunt, quomodo desint multa non video. Sed desse vitæ dicitis, quod avaritiæ deest. Ita fit vt non multa tantum, sed omnia vobis desint, & quæ habetis, & quæ cupitis, quod & illa tangere non audeatis, & hæc assequi non valeatis, vtrouique par, vel miseria, vel egestas. D. Nimum pauper dego. R. Solare animum comitibus magnis, & illustribus. Valerius Publicola vnus è Romanæ libertatis autoribus, Menenius Agrippa Romanæ sequester pacis, vnde sepelirentur, quia de proprio non erat, de publico habuere, Paulus, Emilius, Macedonum regum victor finitorque regni famosissimi & antiqui, tam diues gloriæ, tam pecunie inops fuit, vt nisi agello tanti viri vendito restitui coniugi dos non posset. Attilius Regulus, Cneus Scipio, Quintus Cincinnatus Romani imperii defensores, tanta rei familiaris inopia fuere, vt primus in Africa maximas res gerens, secundus in Hispania, ille propter villici mortem, hic propter filie dotem missionem a senatu petere cogentur, & obtinuisse, nisi senatus Reipub. consulens optimorum ciuium succurrisset inopie: Quinto autem quaterna agri iugera aranti, senatus & populi consensu rebus in extremis summum imperium deferretur. Huc accedant Curius hortulo diues, & Fabricius paruo potens, qui ablatas contempserit diuitias, & nihil præter ferrum, dextrisque, animum habentes, ditissimum Græciæ Regem, ac potentissimum Italiæ popululum domuerit. Auro ipsi quæ, ac ferro inexpugnabiles & inuicti. Et quid loquimur ciues? Cum & ipse populus Romanus omnis eximia sors atque exemplar historiæ tam diu bonus fuerit (vt dicere ceperam) quam diu pauper fuit. At libidinis probisque Nero obtutus opes suas metiri ac dinumerare non poterat. At Hellogabalus effeminatissimus, turpissimusque hominum, ac vestri pudor imperii ventris onus (dictu secundum & auditu) sed pro feda cupiditate mortalium forsitan non silendum, non nisi auro excipii dignabatur, cum non superiorum modo tallium vitorum cœnas, sed deorum sacra fictilibus agi solere meminisset. Vrbis misera ad tam turpes manus satis lapsa volentibus. Sed o aurum avaritiæ votum ingens. O spes vltima & laborum terminus humanorum, in quos vsus oculorum atque mentium vertebatis, laudarem factum, aut certe non arguerem, quod error hominum tam obsecro nulla optior esset irritio, si ab homine sanæ mentis id fieret. Nunc præclaras optandasque diuitias, quis negare audeat, quæ si ferro ac scelerate peti velint dum sic speris optimis, sic pessimis affluunt? D. Pauperem in laboribus vitam duco. R. Cleanthes hauriendæ aquæ, & rigandis oleribus. Plautus sarcinas molæ manuariz locare operas virgente inopia coactus est. Quantus ille philosophus, hic poeta? Simulque quam pauper ille hortulanus. hic pictor? reliquias temporum necessariz debitas quieti (tanta animi vis erat) philosophicis ille vigiliis dedicans. Hic scribendis quas venderet comedias. Lactantius Firmianus vitæ doctrinæ multiplicis, rarique inter suos eloqui, filii quoque summæ principis magister. Idem in summa rerum omnium etiam communium egestate vitam egit. Pauper natus est Flaccus. Inops vixit Pacumnus, inops Status. Vterque victus causa fabulas vendidit, Inops demum aliquando Vergilius: Donec præter suum morem, opes

PO
POLYANTIA

POETICÆ SENTENTIÆ.

Plant. in Amphit.
Atque hanc relo suo sibi malitiam sua à foribus, pellere.
Ouid. in Epist.
Remigium, dedi quo me fugerurus abires:
Hæc pater relo suo valeret facti mea.
Antholog. Iacobi Billij.
Eum, qui alteri nocere cupit, sibi prius nocere.
Eidere qui tentas alios, que mittis in altum,
In caput hoc recidunt aspera saxa tuum.
Tremas tentas alios, hoc videri igne,
Quos, parat alij, hoc peris ipse malo:
Et non in qui maxime alij les habe venenum
In ius ipse bibit, si unde peris, sua.
An certe inhar apu, que uxor upe furore,
Vt vnum sit simulcum fixerit, ipsa peris.

SENTENTIÆ PHILOSOPHORVM.

Non nisi ex abundantia raro venit. Sen in Proo.
Non perdidit, cum omnibus perire potuisti. Noli conquiri
dicens, quæle quod euaseris. Qui se habet, nihil perdidit.
Francisc. Petrarchæ.
De damno passo. DIAL. IX.
D O I.

Non exstruxit fortuna præripuit. R. Non tibi fecit iniuriam, sed verus, & nota hæc incingratitudo est, tibi immemores, ablati. Itaque rare ac repentens gratia, crebre ac feruente. D. Fortuna feroc viræ quoque necessaria subtrahere potest nemo, quandoquidem verè necessarium est nihil, sine quo bene viuatur. Dico autem bene, non opem, non insolentem, aut ipsi splendide, sed prudenter, sed sobrietate, non in quibus nullum sibi ius esse (quamuis insolens) sortitur. Et certe cum nec toto quod est vsquam, auro, neque, annuarum pompa, atque omnigenum rerum copia cupiditate, pacis admodum, & si desint, leni lingue vel manus non parandis tollitur aut lenitur necessitas naturalis. Sic non modicum, vrbio nil sufficit. D. Victum vestitumque necessitate fors negat. R. Aliunde pretendum. Virtus liberalior est, nihil negat, nisi quod & permillum noceat, & neque, nihil eripit, nisi quod habuisse damnosum, amississe vitæ. Non desint, non imperat, non retrahit manum, non rugat, non attollit supercilium, nullum despicit, nullum deturum fallit, non fatuit, non irascitur, non mutatur, vna femperque est, nisi, quod magis, magisque degulata dulcior in propus conspecta fit pulchrior. Vt his igitur verus diues, ab nonate factidiet, nec repellit, quamuis exerceat, difficiles, nonque exerts, cetera prona, iucunda, facilia. Semel verò vbi non modicum, non senties pauperem. D. Spoliavit me bonum fortuna. R. Fallit te opinio, malum commune est, quæ tua forsitan vulgi more credideras. Mirorque si non aliis aliena. D. Fortuna nudum liquit atque inopem, non te vellet nisi respiciat, nisi forte plus aurum & quod quam decorum generose mentis habitum facis, Quod quæritur? Artificium tuum omne, & arma quibus te tueri non applica in quibus fortuna ius non habet. Non diuitis non contraque pauperem ars optima. Legisti vt ad litus Rhodanum cecidit Aristippus, & ipse nudus inopsque rerum non quæ dare potest fortuna vel auferre, dum locorum nouum (vt fit) oculosque circumferens forte illos in quosdam geometrics dehisseret, exclamans copiositas est co-

opes ingenio accessere. Multa sunt talia, quolibet hominum in statu, & omitto illos, quoniam nimis multi sunt, qui celestium opum desiderio non inopiam modo, sed famem, sitim, nuditatem, & extrema omnia in terris, non quasi exemplis humilibus atque terrestribus non moueris. Ipse celi dominus hic pauper fuit, ut exemplo doceret hanc inopiam viam esse, qua tamen ad veras diuitias pergeret. Ipse, inquam, per quem Reges regnant, pauper natus, pauper vixit, nudus obiit, cui cuncta interim obsequabantur elementa. Tu homuncio domini tui sortem fers molestè, nec inepte pudet insolentiae? Certè qui quis illum cogitans se virtute vallauerit, in ipsa paupertate ditissimus, auliusque egens rei, opes regias non requirit. Dicitur. Nulla mihi opum copia est. R. Vt animò inopi, ac deiecto nullæ sufficiunt opes, sic diuiti, atque erecto nulla non sufficit paupertas. Nempe ille alieno nititur, hic proprio fidit, ædificare in alieno iactura est, quasi in proprio. D. Pauperitimus sum. R. Si necessitatibus obsequeris, pauper nunquam esse potes: si cupiditatibus, nunquam diues. Dicitur. Haec tenus pauper, imò mendicus sum. R. Fortuna hominum non stat, & vt sum mis ex opibus ad inopiam extremam, sic à paupertate vltima, ad diuitias magnas creber est transitus. Legisti reor apud Quintum Curtium historicum, vt Abdolominus quidam Alexandri iussu seu permissu, ex hortulano inopio Sidonis Rex, & contemptu Regi maior est habitus quam regno. Certè quod non legisse non potes, & Romulus è pastorali Tugurio tante vrbis conditor Romanum, primus diadema suscepit, & Regum sextus ex humillima (vt que aliqui ereditur) è seruili fortuna, ad ipsam regni culmen ascendit, nec Alexandri Priamida, nec Cyri illius inter Persarum Reges famosissimi inter opulentiora primordia, aut alia ferè sunt rudimenta quam Romuli. Caius Martius, qui fuisset & futurus sepe esset Romæ consul, & antequam honorum gradus vltos attingeret, mercenarius atator, primos in aruis vitæ annos egerat, & deinde post tot victorias ac triumphos, interque illos suos septem consulatus, præter latebras, palustres, ac carcerem, exitum quoque mendicauit panem. Iulius Cæsar futurus mundi dominus, & testamento dominos mundi relicturus adolescens pauper fuit. Tu haec talium comitiua non potes, aut sperare opes, aut contemnere. D. Solito pauperior sum. R. Bene habet, & solito eris humilior, expeditior, liberior. Vacui amanti necedere, qui arduum iter agunt, carebis solitis opibus, simulque solitis muribus, ac furibus, & proterus ferus, hisque quibus solent abundare diuitiæ fictis amicitias, sequacibus atque tenacibus parasitis, totoque illo grege domestico ardentium tibi, teque ridendum atque rodentium. Denique si amissas opes, cum amissis lædiis conferas, lucrum voces. Certè vt securitatem sileam, humilitatem, sobrietatem, requiem, modestiam paupertatis comites, si nihil boni aliud illa secum afferret, quam quod & fallacium gregibus adulantium & seruorum tyrannide superbiorum liberat, abunde erant causæ, vt non ferenda modo esset, sed optanda, imò etiam accerenda paupertas. Sed iam satis sit. Maior enim quam pro re querela est, quam in te mirarer, nisi olim fermè in omnibus notassem, nullum grauius, nullum crebrius lamentum, ad eò nihil inter homines paupertate melius, nihil odiosius. D. Pauperior sum in vita. R. Eris lætior in morte. Nemo tam pauper vixit, vt moriens nollet vixisse pauperior.

¶ APOPTHEGMATA.

Chilon, damnum dicebat turpi lucro semper præferendum esse: illud enim semel dolere, hoc autem semper. *Laert. lib. 1. cap. 4. §. 3. §. 1. serm. 1.*

Anaxagoras, post diuinam peregrinationem domum reuersus, cum reperiret patriam possessionesque suas desertas: Nisi, inquit, ista perissent, ego saluus non essem, quod calamitas illum adegisset ad philosophiam: rebus autem integris mansisset intra penates suos. Ita sepe numero prospera sunt homini, quæ videntur aduersa: & quod damnum putatur ingens, lucrum est maximum. *Laert. lib. 2. c. 3.*

¶ SIMILITVDINES.

Chrysolomi: Fabricam, quæ super arenam fundata est, etiam si flumina venti non vigeant, ipsa tamen paulatim affluens, instabilis arena ædificii crepidinem subruit & cœruit: nam arena sponte rumpuntur. Adamas verò nec malleis cæsus infringitur: Ita ergo, qui a seipso non læditur, etiam si tundatur ab aliis, non potest lædi: qui verò cum sua ignauidia proditur, etiam malo perungente, defluit sponte. *Homilia 30. Quod nemo læditur nisi à seipso.*
 Quæ sit virtus, similitudinem ex corporis substantiis capiamus. Verbi gratia, videamus, quæ sit equi virtus? Nunquid in argenteis frenis, pulchrisque tapetibus, ac feracis flammulis, phalerisque gemmatibus, iubaque aureis intexta funiculis equi virtus indicatur: an velocitate cursus, fortitudine pedum, gressusque cautela, ac perterritis firmitate, cunctisque, quæ itinere consiendendo apta videntur, aut præliis peragendis, vt vel intenus hostem petat, vel in aduersis proptium possit ab exito liberare fessorem? Nonne in his potius equi virtutem, quam in illis, de quibus supra dictum est, declarari? Quod

autem & reliquorum animalium, nonne in eo consistit, vt vel ferre onera fortiter, vel robusta possint peragere? Nunquid volens aliquis probare animal, ad id ei superposita viderit, an (vt diximus) si non portari potest, sed validum sit, inspicitur? Item, si vineam probare volens, quid ad hoc inspicimus, si latos habeat pannos, an si, an illud magis aspicimus, si densior ei fructus sit, an si dior? Similiter de oliua, & huiusmodi arboribus. Igitur eodem modo quoque de hominibus agendum, quæ, & vbi vera sit hominibus virtus, & tunc cum in ipso fuerit læsus. *hom. 30.*

Socras: Quædam modum equus damno fit, qui cum in ipso fuerit læsus. *hom. 30.*
 Socras: Quædam modum equus damno fit, qui cum in ipso fuerit læsus. *Apud Xenophontem lib. 1. de diti. §. 1. serm. 28.*

Vt sine aculeis adurit, ac vulnerat sola lamina tactus: Ita quidam non aperta vis, sed clanculum nocent. Vt pyræus, vltro ad uolans lucernis, ad uisus alios occidit: Sic quidam ipsi sibi accersunt perniciem. *In fin. Semel tibi à scopio nunquam post à velis, ut arboribus feruntur: Ita nullum est incommodum, quod non tatis aliud habeat adiunctum. In similibus.*
 Simia cum imitetur hominem, tamen animal est formosissimum: Ita si quis affectet, quod optimum est, ter affectet, incidit in id, quod est pessimum. *In similibus.*

¶ EMBLEMA.

In eum, qui sibi ipsi damnum apparet.

Emblema 211 v.

Capra lupum non sponte meo nunc. Sobere læta. Quod male pastoris prouida cura iacet. Creuerit ille simul, mea me post Sobere pauper. Improbis aut nullo seditur obsequium.

¶ FÆVLÆ.

Simia.

Magnum esse amorem erga patos simularum duobus partu editis, alterum mirifice diligere manibus, & frequenti complexu sepenumero nec fugiebat canes cum gemino læta, chariorum henfium, alterum de ceruice pendente gestabat, tigrate, lassatis è manibus elapsis simiolis cum tolli non possent, periret: alter, qui collum matris rat lacertulis suis, conseruatur. Hunc postea laudenter, vt prius alterum, amauit.

Fabula ostendit, vniuersi sæpe damna alieni prodere. *var. in fab. §. 1. §. 1.*

¶ Canis & Lupus.

Iacebat fortè ad stabulum dormiens canis, quando lanaturus lupus, mitigatur commodate oratione promissorum. Viden', enim, inquit canis, quam habuisti macie corpus meum. Nam non dicit, car morbo liberari coepi. Et prope est tempus dictum filii, tum ego sagina nitorem pristinum facile recuperare laute de me epulatus esse videre. His verbis lupus in præsentia se amitteret. Post dies aliquot reuertens lupus, videt canem sub tecto domus accersentem, scire, quem ad se defendere iubet, & facere promissum deridens: ego tibi, inquit, lupus, consilium dare volui, nunquam me ante stabulum sopitum deprehenderis, nec pecces nuptias.

Indicat fabula, homines sapientes, si qua forte aut periculum adierint, non committere, vel se communi committant. *Ioach. Camer. fab. §. 1. §. 1.*

¶ Pastor & Mare.

Pastorem, qui gregem suum forte appellat, ad mare neret illud stare placidum & quietum, cupiens tunc di, & mercaturas faciendi. Venditis igitur omnibus, autem tempestate, quum periculum esset, ne mare meretur, mercibus ciectis in vndas, ægri vacans mare Post dies pauculos, quum ad mare pastor tristis foret te quodam, & secum tranquillitatem maris, ante rat, admittente: Ego, inquit pastor scio, quid tibi tranquillitas, nam alias palmas profecto quærat, quum reddi solere. *Ioach. Camer. fab. §. 1. §. 1.*

Debitum.

¶ DEFINITIO ET ETYM.

DEBITUM, Hebr. Kôb, Ezechiel. 18. 7. Debitum. Item Maschschab, à verbo Maschschab, quod